

N° 17.

Birmdeenā 25. April

1866.

Ceļšsemmes sūnas.

No Rihgas. Tahs diwas deenas, 16ta un 17ta April, muhsu pilssehtai gan bija tā ihstas swehtku-deenas. Swehtijam samu mihtu augstu Keiseru sudraba-kahsas un dsi mſchanas-deenu. Bija muhsu pilssehta gehrbusehs skaitās gohda-drahnās un to wiffu, ko seh is apgehrbs malfaja, dewam ar leelu preeku. Ir tam tukſchineekum nebij schehl sawas swezses aisdedsinaht un us lohgu nolikt, lai spihd un pafaulei apleezina, zil labprahht un zil firsnigi mehs sawus augstus Waldineekus zeenijam un mihlejam. Preeksheja Mahjas weesa nummeri jau isteizam, us tahdu wihsu muhsu Rihga fataisijusehs sehohs preeka-swehtkus swinneht; tā arri notikka un wihs wehl jo pilnigali un preezigali, ne tā preekschlaitā to warrejam pasazihht. Sestdeenā no pascha rihta jau wiffas fabriku buhschanas bij aisslehgatas un strahdneeki attaiſti us deenas preeleem un bohdes til tahs rehtahs un waijadſigahs wehl tahdu laizinu palikka wakkā. Laudis swehtku drahnās gehrbusehees ſtaigaja wiffus jaukumus apſkattidamees un ap pullſten 11. wiffās basnizās tilka Deewawahrđi turreti, kur Deewam pateiſchanas-uppurus neſſa par to, ka muhsu augstu Keiseru pahri lihds sehodeen mums par laimi un swehtibu uſturrejis un firsnigā luhgſchanā luhdsahs, lai to wehl ilgi uſturr' un leet teem laimigi dſihwoht. Daugawas mallā tilka us pilssehtas un lohpmannu maksu pahdinati pilssehtas nabbagi un tee tē buhdami larrā-wihri. Behz tam us Rih-Rihgas leela plattscha laudis ſapulzejahs tā ſtudras lohpa, kur larrā-wihru muhsikis spehleja un preeksch laudihm daschadas islusteſchanahs bij ſagahdatas, tā ſchuhpoles un garras

lahrtes, kur teem, kas spehja pa tahm usrahptees augſchā, baggata algā bij nolikta gallā un eelſch ta krohna. Paschā puhsdeenā rahtuscha preekschā spehleja jaukas dseefmu meldejas un pee Mellgalwu mahjas daschus zittus jaukus ſtilkus un Kreewu tautas dseefmu, un us Rihgas gehgeru plattscha rihsbeja leelgabbalu ſchahweeni. Ap paschu wakkaru, tad tas ar dauds fimtu karrogeem puschlohts daugawas tilks palikka gattaws, laudis pa fimteem ſteidſahs no ohtras puffes ſchury us pilssehtu tohs daschabus jaukumus ſkattitees. Arri tee 200 ar karrogeem gresnoti kuggi muhsu ohstā bij jauki uſſkattami. Kad wakkarā tumsch palikka, tad ihsti bij to redseht, zil jauki un brangi wiffas mallas un wiffi nammi tilka apgaismoti gan ar gahsi, gan ar swezseh, gan arri ar glahſchu lampahm. Kas pirmureis tahdu jaukumu eerauga, tas nemas newarr ſaprast, tā tas wihs isdarrihts. Lauschu leeli pulki ſtaigaja pa wiffahm eelahm un pa tukſloſcheem ſastahjahs rahtuscha preekschā, kur us zitt'reiseja swarru-plattscha ſkunstigs uhdens-stabs uhdeni gahja us wiffahm puffehm un lam wiffaplahrt mirdseja gahses ugguni. Pats rahtusis, Mellgalwu nams un zitti nammi tē wiffaplahrt bij jauki isrohtali ar gahses uggunihm un deggoſchahm lampahm. Arri gildes mahjas preekschā bij uhdens-stabs ar ſkunstigi stahditu meſchu redsams; bet jo jauki bij puschlots leelais behrjes-nams ne ween ar ſkunstigahm neſkattamahm uggunihm, bet arri ar jaukum dahrgahm puffehm wiffōs lohgōs un ar Keiseru bildehm. Dauds nammu preekschā redseja jauki istaitas Keiseru wahrdu ſihmes deggoht ar gahses ugguns leesmahm, kas ſkaiſti mirdseja. Kas warr isſkattihht, zil nammi wehl bij

puschtoti ar farrogeem un daschadeem zitteem jaukumeem! Tilkai ta uggunofchana us leela plaischa negribbeja labbi isdohtees lectus deht, kas tai wal-karâ lija. Arri ohtrâ deenâ, augsta Keisera dsim-fchanas-deenâ tee paschi jaukumi bij rebsami. Ar wahredeem to wissu tâ newarr isfazzibt, tâ tas to famanna un fajubt, kas pats ar sawahm azzim wissu rebs. Schahdas preeka-deenas, kas gan retti ween gaddahs, mums pilssehtneefkeem irr-leeli preeka-swehtti. Lai Deems swehti un ilgi usturr' mums muhsu mihtus Keiserus.

Wehl no Rihgas. Pehterburgas awises „In-walid“ to pirmo sinnu atneffuschas, ka us wiss-augstako Keisera pawehleschanu tas general-adju-tants, general-leitnants, grahs Baranow II. eezelts par Wissemes, Kurssemes un Jggaunu-semmes general-gubernatoru un Rihgas karrâ-aprinka karrâ-spehta komandeeru, tâ, ka wiasch turklast arween paleef generatu pulkâ un general-adjutanta ammatâ.

Rihgas „usturra beedriba“ jau 3 mehneschus pas-tahwejuse un par teem 3 mehnescheem 17tâ April sawu rehkinu nolikkuse. Pa scho laiku beedriba ee-nehmuse 1) eemakfashanas naudas 1632 rub. 50 kap., 2) par rehkinu grammatinahm 33 rub. 20 kap., 3) augtus, fo tee beedribas kohpmanni us pahrdoh-tahm prezehm beedreem par labbu atpakkat makfa-juschu, 792 rub. 97 kap., tâ ka wissa eenemfchana pa teem 3 mehnescheem istaisa 2457 rub. 97 kap. Isdewuse 1) tahdeem beedreem, kas no beedribas atkal atkappusches, eemakfchanu atpakkat dohdama 73 rub., 2) us rentehm isdewuse 1100 rub., 3) preeksch beedribas waldischanas eerikteschanahm un waijadsi-bahm 485 rub. 19 kap., pawissam kohpâ isdohts 1658 rub. 19 kap. Naudas-sihmes jeb markas is-dohtas par 15,123 rub. 50 kap. un jau atpakkat eemakfatas par 12,214 rub. 42 kap. — Lihds 1mo April schai beedribat bij 325 beedri. No tahm pro-zentehm, fo kohpmanni pirzejeem par labbu atpakkat makfajuschu, teem, prohti pirzejeem isnahf 5 prozentes, jeb 5 kapeifas par katru rubli, fo tee ar markahm isdewuschu. — Tad tē nu skaidri rebsams, ka schahda beedriba arri pee mums labbi gan warrehs pastah-weht, kad til laudis wairaf to labbumu atsihs un peebeedrosees.

— Sau sawâ 15tâ Mri. tilkam peeminnejuschu pahr to stary Rihgu un Jelgawu taisamu dselsu-zekku. Ka schis zekschs, fo wehlaki steeps lihds pat Leepaju, dikti waijadsigs un derrigs ne ween reis-neefkeem, bet arri wisseem apfahrtejeem semmes-eesfih-wotajeem, to neweens newarrehs leegt. Tee meisteri, kas scha zekka taisfchanu ismeklejuschu un sekme, at-sinnuschu, ka to newaijagohf nelahdu isrohtatu, skaitu un dahrgu taisfht, bet stipru un derrigu. Scho zekku waijagohf ohtrâ pufs daugawas tur eefahft, fur tas Rihgas-Dinaburgas dselsu-zekkam labbati isnahftu pretti, tad Lohrna-kalnâ pagaidu-stationu ar wahgu

schubneem un zittahm waijadsibahm eetaifht, tad bruggetam leelzekkam lihdsahs to jaunu zekku wilkt un Oblainē tâ arri leelupes mallâ stationus zelt. Zekku paschu gan taisfchoht preeksch dubbultahm fleedehm, bet par eefahkumu tilkai weenas paschas fleedes liffchoht. Tiltus pahr Gezawas un Wiffes uppehm taisfchoht no muhra, bet tahs ehkas par eefahkumu no kohka. Berredami, ka augsta waldischana arri schim zekkam wissu waijadsigu labbumu newehlehs, schis zekschs ar wissu buhweschanu, waggoneem, ma-schinehm u. t. pr., kamehr to jau warrehs bruhst, tâ waijaga, makfashochf 1,250,000 rublus, jeb 33,890 rublus par wersti ar wissu, kas tur klast waijadsigs un par 2 gaddeem zerre to darbu pa-wissam nobeigt. — Kad lihds schim iddeenas, tâ isdibbinahf, 200 zilweft reisojuschu pa bruggetu zekku stary Rihgu un Jelgawu, tad warroht dohmaht, ka pa dselsu-zekku trihs reis til dauds braufschochf. Tâ tad pehz aprehkinaschanas zerre, ka gadstahrtiga eenem-fchana buhwochf 180,000 rublus, no ka gan pufse tiftu istehreta, bet ohtra pufse paliktu skaidri augft u. t. pr. To preeksch buhweschanas waijadsigu naudu 1,250,000 rublus gibb us atziahm eenemt un isdoht 12,500 atzias, katru par 100 rubkeem, par fo mak-fahs 6 prozentes. Tad nu katram, kas schahdas atzies gibb dabubht, jameldahs pee teem preeksch-neefkeem Rihgâ, prohti wehwer-eelâ, Spohra nammâ, tai kantori, fur ugguns-skahdes apgalwofchanas pee-nemm, Sinder-eelâ Nr. 18, deenest-wihru kantori, pee H. Tillner, Sektaba-eelâ Nr. 1, un Jelgawas Uhr-Rihgâ pee G. E. Boenigkau. Tur arri pahr wissu zittu skaidralas sinnas dabbuschochf.

No Pehterburgas. Augstais Kungs un Keisers 9tâ April waldidamam senatam peesuhthijs schahdu pawehleschanu: „4tâ April irr augstais wissu-schehligais Deems muhsu dsihwibu glahbis zaur to brijw-atlaistu semneeku Dsifp Komissarow, no Kostromas gubernijas, Buji kreises un Wolwitino zeema, no ta pascha apgabbala, kas zittureij tam Kreewu-semmes stahstos flawetam Susaninam dohts. Par peemianu schim notikkumam un par muhsu pateizibas sihmi us Komissarowu, mehst to eezekkam Kreewu-walsts dsimt-muischneeku kahrtâ un pawehlam winnu nosaukt Komissarow-Kostromskoi. Waldidams senats lai gabda, ka Komissarowam-Kostromskoi ta muischneeku gohda-grahmata teel isralstita un us apstiprinaschanu mums preekschâ likta.

Aleksanders.“

Pahr scho Komissarowu taggad wisseem muttes klabb, un fur winna bilde us lohga rebsama, tur laudis gubbahm krahjahs aplahrt to skattitees. No Moskawas raksta, ka tur schinnis deenâs pahr nefo zittu tâ netreezohf, tâ pahr Komissarowu. Moskawas muischneeki effohf nospreeduschu winnam selta sohbinu dahwinahf; zits muischneeks effohf winnu luhdsis, peenemt 300 deffetines semmes Kostromas gubernijâ un kahds bankeeris tam peedahwajis labbu pulku

naudas. Bits muischneeks Dujas kreisê, kas dsihwo 12 werstes no Komissarowa dsimtenes, nodohmajis winnam 780 deffetines semmes dahwinabt pee Kostroma uppes. Tas wiss effoht augstam Keiseram par apstiprinaschanu preefschâ lirts.

• **Wahr to sleplawneeku,** kas pehz augsta Keisera dsihwibas tishojis, Pehterburgas sinas stahsta tà: winna tehvam Sedobstas kreisê, Saratowas gubernija, effoht bijuse sawa muischina. Karatowas, tà winna skoblas beedri isfalkoht, effoht johneem palizzis grubtfirdigs un wairal tà mehnesti Moskawas dokteru skohlâ ahrstejees. Tee paschi beedri falkoht, ka winna wahjiba til nifna palikkuse, ka winsch reis sawus beedrus zaur raksteem luhdis, lai tam pagahdajohht nahwigas sahles, ka warretu sawahm mohlahm un dsihwibat us reis gallu darriht. Wahr to wissu tiks skaidri pakkat mellehts, woi riktigi tà teefa. Schinni gaddâ Karatowas diwi reises us Pehterburgu nahjis, pirmu reis Februara mehnesti, ohtru reis us leeldeenu. Winna pasihstamee un raddi apleezinoht, ka Karatowas reisu reisehm subdsejees, ka ta dsihwiba winnam effoht par smaggu nastu, to pawissam effoht apnizzis un ka winsch neweenu zilwetu newarroht eeredseht. — Pehterburgâ, winsch sawu wahrdu slehpdams, pee dascheem doktereem lizzis fewi ahrsteht. Sinnams, ka tas wiss taggad zeeti teel ismellehts un pakkat Klausinachts wissahm tahdahm sleppenahm beedriahm, kas us to tihlo, passtahwedamas walfts buhschanas apgahst.

Wehl no Pehterburgas. Saunalahs sinas pahre to sleplawu Karatowu stahsta wehl tà: 2trâ April tas effoht atnahjis Pehterburgâ, semneeku apgehrbâ, ar masu no magona lohla taifitu kastiti paduffe un nomettees Snamenski trakteeri. Sawu wahrdu winsch ne-effoht isteizis un kad tam prassijuschi passî, tad tas atteizis, ka ohtrâ rihtà winsch atkal reisoschoht prohjam. 3schâ un 4tâ April tas gandrihs wissu deenu nebijis mahjâ sawâ lohrтели; sawu swahrku un kastiti winsch turpat atstahjis lohrтели. 3schas April waklara, pullsten 12., winsch nasti prassijis. Kad 6tâ April deenâ polizeja winna lambari zauri melleja, tad kastite pahri papihra gabalinus atradda un weenu us drahti uswehrtu rinki, tà arri luppatas no gramatas, to us lahdu draugu Moskawâ rakstijis. Tas draugs tikla usmellehts un winsch Karatowu tuhlin pasinna.

No Nehwales. 5tâ April swannoht Nikolai basnizas pullstens effoht pahrpilhsis. Tas notizzis tahdâ wihsê: pullstena stekli bijuschi wezzi un basnizas preefschneeki negribbedami naudu tehrecht preefsch jauneem stekkeem, isdohmajuschi, ka pullsteni warroht nozelt us nekustamas weetas un tad ne ar kustinaschanu (swabroschanu) to swanniht, bet ar wahli us to fist — jo tad jaunu stekku newaijadseschoht. Tâ tad nu darrija; bet nu reds, us scho jaunu wihsî swannoht pullstens pahrpilhsis. Taggad nu waija-

goht ne ween jaunus stekkus taifihht, bet arri jaunu pullsteni gahdabt.

No Pinnu semmes. 5tâ April wissas Helsinforfes basnizas pa leeseem pulkeem laudis sagahjuschi, Deewam pateizibu nest, ka Keisera dsihwiba laimigi isglabhata. Pa wissahm Pinnu awisehm laudis teekoht usaizinati, naudu famest, lai warretu preefsch ta glabhaja Komissarowa sudraba dahwanu sagahdabt, prohti bikkeri, kur Sweedru, Pinnu ur Kreewu wallobâ peeminas-rakstus wirsû lirtschoht. 6tâ April gubernatori no wissahm zittahm pilssehtahm atnahfuschi Helsinforse pee general-gubernatora barona Rokassowski, laimi wehleht Keiseram par to laimigu isglabhshanu.

Ahrsemmes sinas.

No Wahsemmes. Karra sinas un karra daubsinaschanas skann arween tàpat tà skannejuschas, bet pa starpahm arri libdinajahs meera balloschi. Wissa Wahsemme skaidri gan atsiht un fakka, ka karschs buhtu leela nelaimie preefsch wissas semmes, bet tà to ahtri un gluschi nowehrst, to neweens nesinnu. Pagahjuschâ neddekâ bija awises lassams, ka Prubschi un Ghtreiki weeni ohtrus skubbinajuschi, lai atlaischoht tohs leelohs sasaultohs karra-spehkus. Bet kurschs lai nu to darra papreefsch? Nu, tas, kas pirmais eefahjis lohpa fahkt. Bet kurschs tad nu tas pirmais? Prubhsis fazzija, ka tadeht ween to darrijis, kad redsejis, ka Ghtreikis us karre taifidamees, sawu karra-spehku saweddis us winna rohbeschahm, talabb' jau zittadi newarrejis, tà arri sawu spehku taifihht us lahjahm. Ghtreikis tam pretti atkal teiz, ka winsch sawus brihw'saldatus til us mahzifchanohs lohpa aizinajis un nemas us karre ne-effoht dohmajis; bet kad redsejis, ka Prubschi no teefas us karre rihlojotees, tad arri winnam waijadsesjis tàpat darriht. Kurschs nu tè tas pirmais eefahjejs? Râ nu schee abbi, tà arri zittas Wahsemmes waldishanas darrija, katra gribbedama sawu nammu labbi apfargahht, sawu spehku arri rihloja us lahjahm. Stalia, sinnams, us Wenezju gluhnedama, arr neturreja wis rohkas flehpi, lai gan par to usrunnata, arri sinnaja aishildinatees, ka us karre ne mihflâ ne-effoht dohmajuse, tiklai gribbejuse sawus karra-wihru pullus pahrmahniht u. t. pr. Lai nu weens zilwels no tahdahm sinahm skaidri saproht, kas teem fanihduscheem ihsti prahtà. Lai nu tas wiss buhtu tà buhdams, tomehr pagahjuschâ neddekâ jau atstrehja tahdas wehstis, ka buhschoht un jau fahloht sawus karra-pullus masinahht un atlaisht tàpat Prubschi tà Ghtreiki, un ka strihdim atraddischoht zittu padohmu, ar to to islihdinacht meera prahtà. Tê schoneddek' us reis atkal pa telegrafu atnahja wehste, ka karra-mahloni no jauna rahdotees gaisâ. Nebuhschoht wairs karra-spehku masinahht, un fahloht runnabt, ka ihsti taifischootees us karra-pehdahm. Baireeschi arr nebus sawu karra-spehku atlaisht, lai

gan Pruhſchi us to ſlubbinajuſchi. Chſtreiki til tà fataifotees, tà pretti turretees. Tuhlin paffat ohtrà deenà pa telegrafu attal tahda ſinna klah, ka attal parahdotees zerriba us meeru, jo Franzuſchu keiſers effoht apnehmees ſawu padohmu doht, tà lai meers teef paſargahs. Bet, zil nu warr zerribas lilt us tahdu apſohlifchanohs! Tad attal falla, ka Chſtreiki gribboht gan papreeſch eefahht ſawu karra-ſpehtu atlaift, kad til Pruhſchi neturroht winnu rihloſchanohs us Italiu par tahdu, kas us Pruhſcheem taiſotees. Us Italiu Chſtreiki fataifotees wiſſa ſpehla, jo zittas ſinnas to arr daubſina, ka Italeeſchi ar Pruhſcheem effoht norunnajuſchi, weeni no weenas un ohtri no ohtras puffes kritt Chſtreikeeſcheem wirſu. Chſtreiku keiſers effoht pawehlejis, Wenezias dalkà wiſſus jaunus zilwekus, kas tà dohmajoht us behgſchanu, tuhlin fanemt zeet, par rekrufcheem nodoht un us Wahzjemmes gubernijahm ſubtiht; wiſſas ohstu juhrmallas teekoht ſtipri apſehſtas ar karra-pulkeem un batterijahm. Chſtreiku keiſers arri Franzuſchu waldischana effoht lizzis ſazziht, ka wiſſſch Wenezias dalkà wiſſu karra-ſpehtu atlaidiſchoht, ja Franzuſchu waldischana apnemotees pah, to galwoht, ka Italia winnu neaiftiſchoht. Ko Franzuſchu waldischana atbildejuse, tas naw ſinnams.

Wiſſu-jaunalahs ſinnas, kas patlabban pa telegrafu atſtrehjuſchas, ſtabſta, ka karra-bailes effoht tohti ſtipras pa Wahzjemmi, jo Pruhſchòs if azzumirli gaidoht lehnina pawehleſchanu, ka lahjäs ja-zellahs. To padohmu, to Chſtreiki un Sakschi demuſchi, lai Pruhſchi karra-ſpehtu atlaifch, Pruhſchi atmettuſchi. — Chſtreiki Schlehſija un Mehru ſemmè ſtipri us karra rihlojotees un us Pruhſchu rohbeſchahm ſtahjotees.

No Berlins. 16tà April gaddijahs no rihta puffes tai brihdi, kad kahds ſaldatu pulziſch garr lehnina pilli gahja un lehninſch patz pee lohga us to ſtattijahs, ka kahds zilweks, to polizejas ſaldati tà zeetumneeku turpat garram wedda, ſawu zella-ſpeeki us lehnina lohgu ſweeda, bet laimej gan netrahpija. Schis beſprahhtigs grehla-gabbals taggad ſiahw polizejas ſargafchanà. Teiz, ka tas effoht bijis kahds augſtas gudribas dakteris.

No Wihnes. Chſtreiku keiſers tam Keiſera glahbejam Diſſip Iwanow Komiffarow par to leelu gohda-darbu noſubtijis ſawu leelo Komtuhra kruſtu jeb Franz-Joſepa gohda-ſihmi.

No Pariſes. Keiſers Napoleons lizzis medali kalt, to isballiht teem, kas kohlera laika no ſehrgas aplam nebaididamees to labbu darrijuſchi zeeſdameem. Pa to ſehrgas laiku no Nizza pilſſehſtas, fur daubſweſchu ſemmu reiſneeki ſa-eet, arween atſkanneja tahdas ſinnas, ka melli ween effoht tee, to daubſnajoht, ka pee winneem arri kohlera lahjäs. Bet nu taggad, kad Nizeeſchi pah, to medali dabbujuſchi ſinnah, pilſſehſtas waldischana raugohht peerahdiht, kad tal pee winneem arri kohlera bijuſe.

No Rihnas rakſta, ka Merz mehneſcha eefahſumà keiſera karra-ſpehls effoht dumpineeku leelo pulku, 50,000 dumpineekus, pagallam uſwarrejis. Wiſſi dumpineeki tilluſchi woi nu nolauti jeb ſawangoti. Dohma, ka tas effoht bijis wiſſa ta leela Taipineeku karra-ſpehla atliſkums.

No Amerikas. Fehneeſchi tè pilnà darbà un taiſahs tai Englandeeſchu kolonijai, to ſauz Jaun-Braunſchweigu, uſkriſt. Leelòs pullòs tee tur ſakrahjtotees us rohbeſchahm un apdraudejoht pilſſehſtas. Winneem effoht ſawi wajjadſigi kuggi, leelgabbali un wiſſadas karra-mantas. Lai gan Amerikas waldischana tahdam winnu darbam pretti ſtahwoht, to mehr newarroht tohs nowakteht. Sinnams, ka Englandeeſchi arr neſtahw meera, bet noſtiprina wiſſas mallas kreeti. Bitti dohma, ka Fehneeſchi til ar wiltu ween rahdotees Jaun-Braunſchweigai uſkriſt, lai Englandeeſchi ſawu karra-ſpehtu tur ſawedd, bet pehjal tee warr buht gahſſichotees Kanadai wirſu. — Englandes Fehneeſchu galwa Steffens taggad itt meerigi dſihwo Pariſe un teef apgohdahts no wiſſſem Englandeeſchu eenaidneekem.

• Medj, to mihleſtiba paſpehi.

Preeſch kahdeem gaddeem, (Sprantschu) Franzijas galwas pilſſehſta Pariſe gaddijahs ſawads notiklums, to tuhdat ſtabſtiſchu. Jauns zilweks eemihlejis baggatu kaufmanna meitu, til karſti, ka neſinnaja wairs to eefahht un to darriht, ja winnas par ſeewiau nebaubutu; wiſſſch bija ſawà ſinnamà ſirdi apnehmees, winnas deht ir paſchà nahwe dohtees. Arri winna to paſchu apnehmuſees. Bet winnas baggatais tehws no tahdahm dohmahm negribbeja ne dſirdeht, ka winna weenigai meitinai, ar nabbagu jaunekli buhs prezzetees. „Ne muſſſcham“, wiſſſch draudeja, „tew, manna weeniga meitina, tahdu tuſſſchu zilweziau buhs mihleht!“ Meitina gan luhdſahs: ka newarroht neweenu wairs tà mihleht, tà ſcho — laut gan no wiſſas ſirds peh; mihla tehwa prahta buhtu darrijuſi — bet neſpehjoht, lai arri patte nahwe nahktu. Tehwa duſmas nu palikka tohti leelas, un winna draudi rahdijahs wiſſu Pariſi ſamaitoht, no kam meitina tohti pahrbihjahs — un tehws liffe beſ kawefchanas tam winnas peelaulah, kam wiſſſch tahs bija nodohmajis.

Til lihds lahju deena bija beigta, jauna ſeewina paleel ſlimma un nomirſt. Warr buht no leela ſchehluma peh; ſawu wiſſmihſaku bruhgtanu, un tifle peh; ta laika Pariſes mohdes paglabbata. Winnas pirmais mihlakais, kas winnas til tohti bija mihlejis, neſinnaja no behdahm un ſchehluma to darriht, un fur rimtees. Wiſſſch ſtaigaja un raudaja tà beſ jehgas, un dohmaja un gudroja: kahdà wiſſſe wiſſſch ſpehtu pee winnas kappu tift, un winnas mirruſſchas meefas ſawà warrà dabbuht. Wiſſſch eet pee to kappu ſargu un luhds, karſtas aſſaras raudadams, lai winnam parahdoht to kappu, fur

winna wissmihlata glabbata, winsch newarroht nefur zittur meeru atrast, fa ween winnas kappä.

Tas kappufarg, mihligs zilwels, newarreja tahs affaras bes firbs sahpehm usluhkoht, bet darrija wiffu, fo tas no winna luhbsa: atdarrija tahs kappä durwis un eelaida winnu tur eelshä; bet pats tappe tä no bailehm pahnemts, fa nelo wairs nesinnaja, fas ap winnu pee kappä notifka.

Saunais zilwels to redsedams, sinnaja tuhlin, fas jadarra, israhwe sawas mihlas bruhdes meefas no sahrka un dewahs ar wiffahm prohjam us sawu mahju; jo nakts bija lohli tumshä, un atstahje kappafargu turpat pee kappä wahrteem pakrittuschu.

Mahjä noneffis, lifke winsch tahs meefas fildä gultä, fildija tahs un rihweja, lohziija un flappinaja ar sahlehm, un publejahs neapnizzis winnas usmohdinah; jo winsch stipri zerreja winnas dsihwibu wehl atdabbuht. Tif gauhschi ar winnas puhledamees, nokuffis, un tomehr nelo wehl labbu mannidams, nokritte winsch us tahs paschas gultinas un apfampe winnas meefas, dohmadams: tif ilgi tä gulleht, kamehr ir winsch buhs mirris. Bet ne ilgi — winsch palezz stahwu un flattahs ar stihwahn azihm us winnas gihmi! jo lehnu dwaeschiau bija mannijis no winnas muttes. Arri nebija wihlees, ta atwehra azzis un sahka dwaeschu wilft. Ut! tahdu preeku, tahdu neissalkamu preeku!! turra spalwina to gan spehtu aprakstih?!

Labbi atspirdsinajuschees tee dewahs us Ungtu semmi, jo nedrihlfteja Parise palift. Pehz ilgeem gaddeem tif eedrohshinajahs atkal atpalkat greestees. Kad nu rahdijahs raddeem un pasihstameem, tee negribbeja pasihit un tizzeht, labbi sinnadami: fa winna tatschu kappä irr eelifta bes dsihwibas. Bet kad nu kappu apluhfoja un atradde tufschu — tad wiffi weenä mutte isfauza: reds, fo mihlestiba paspeh!! U. Br.

• Behteris un Tschaukste.

Behteris. Kad tä noslatohs, tad nemas newarru saprast, fas tahm tirgus-mahminahm ildeenas warr buht til swarrigs, pah fo tä treekt-un plahpacht, itt lä nesinn zil ilgi tahs nebuhtu lohpa bijuschas. Es dohmaju, fa tahm reis wajadsetu peetrubht pah fo spreest, bet nekä! Luhl', lä tur tas pahris — galwas lohpa sabahsuschas un ar duhrehm rahdidamees tä treez, itt lä weenai ta chrmiga sinna buhtu nahlfuse, fa rihtä të us tirgu ne ween wiffahm kehwehm, bet arri sirgeem trihs kummeki reisa peedsimschoht.

Tschaukste. Kä tu tahds mulkis, brahl! fa nesaprohti, fa ihpafchi schinnis deenas wisseem zitteem zilwekeem jau deesgan fo spreest un runnah, ne wehl tahm mahminahm, fas tä salkoht, irr muhsu tirgus-awises un fas teescham dauds wairaf sinn pastahstih ne lä awises, ir wehl to sinn pateift, fas nemas naw notizzis, lä arri to, fas laikam wehl pehz kahdeem gaddeem notifs. Papihra awises pa dauds kuhtras

pastahstih to, fo mums patihf sinnah, woi arri paschas nebuht to nesinn, bet luhl' schahs muhsu dsihwas awises wiffu sinn un tew latru leetu us matta riltigi pateifs.

Behteris. Nu ja, schahdas dsihwu awischu sinnas gan warr patihfamas buht tahdahm aufihm, kam labbi wehstu-lahriga un wiffu-tizziga firbs starp sahntauleem, bet man jau tahda netizziga ta firbs lä pascham Tohmam un prohti tadeht ween, fa scho dsihwu awischu sinnas dauds reis irr neeki ween un melli. Pats jau buhfi dsirdejis schinnis deenas, kahdas sinnas schahs awises daudsinaja, kad augstu Keiseru sudrab'-lahsas fwinnejam. Wesselu neddeku no weetas daudsinaja, fa schohs swehtkus swehtischoht trihs deenas no weetas un pa scho laitu tur no ta jauna pumpja, fo rahtuscha preekschä uszebla, pluhdischoht wihns ahra, pa wiffahm schahm deenahm nabbagi un deenu-sagti tilfchoht pa welli ehbinati ne ween rahtuscha preekschä, bet arri us Uhr-Nihgas leelo plazzi; pa wiffahm schahm trim deenahm pee kanditereem behrni warreschoht eet pa welli pehz patilfchanas nemt un ehst wiffadas kuhlas un pee-auguscheem zilwekeem atkal ta patte brikwiba buhschoht pee bekkereem nemt, fo tur atrohd un bruhweri tohs pa welli padfirbinaschoht u. t. pr. Tad wehl arri kumedinu nammä latram buhschoht brikw ee-eet bes maffas, jo pa tahm deenahm, ihfi salkoht, nefas naudu nemalfaschoht. Nedsi nu, tahs gaidamas flawetas trihs deenas jau effam pahrdshwojuschi un no wiffa ta scho dsihwu awischu isfoblijuma ne fa ne-effam redsejuschi nedf baudijuschu. Kä lai nu tahdahm sinnahm buhs tizzeht?

Tschaukste. Nu, par to waldischanai wehl japateiz, fa taggad tahda neleetiba wairs nenoteel, lä zittureis gan peedsihwojam. Es wehl itt labbi atminnu, lä toreis notifka, kad muhsu mihlu Keiseru lahsas fwinneja un no zittureiseja swarru namma to wihnu laida. Wifspapreeksch falassijahs tur apfahrt proftee darba-kaudis un gaididami leelijahs, fa winnu Keisers effoht, un winneem ween peenahlotees to wihnu dsert. Bet nelaitä fehce bij sawu rehkinu taifijuschu. Wehlat falassijahs wehl zittabi strahdneeki un schenku brahli, fas pirmajeem uskritta un nu kauschanahs bij leelu leela, kamehr leelais pulls pahrspehja un masako isdsinna pa Kahrka-wahrteem no pilsfehthas ahra. Bet kad nu wihna laifchana sahlahs, un strehbeji fastrehja ar kruhsehm, zeppurehm un zits sahbatu appafschä turredams, — woi dohma, fa kahds dabbuja lahfi pee muttes peelift? Kas to dewa! Bits zittu gruhda, rahwa un garr semmi gahsa, pehdigi ar kruhsehm un puddelehm sahka lautees un plehstees tä, fa bail' bij flattitees un ugguns-dsehsejeem wajadseja nahlt ar sawahm sprizzehm tohs lä funnus schkirt wakkä. Wihnu laikam neweens nebij dabbujis baudih, tas wif ispluhda pa semmi prohjam, tä lä schoreis tas uhdens, fas no ta stabba schahwahs ahra. So tad

nu dohma, woi schoreij labbaki klabtohs, woi nu tee welt'dsebraji gudraki palikluschi? Ne tà! Warrubht eetu wehl trakkati; jo kà tahs schuhpu-stohlas irr wairojuschaß, tàpat arr irr wairojuschees tee schuhpas un gahneffi. Tàpat arr, tad pateesi fur buhtu galbi klabti ar Deewa dahwanahm, fur lai katris eet waffigi klabt un bauda kà pascham patihl, — woi tur tas notiftu Deewam par gohdu un dewejeem par pateizibu? Kur to nemfi! Drihjal sunni faderretu pee kaula, ne kà eelu wasanki — jo tahdi tè wairak fassreetu lohpa — pee gohdiga galda. Istee nabbadfini jau nedrihstetu parahditees. Tàpat arr notiftu pee kanderreem, bekkereem un bruhwereem, woi tur durris paliktu sawas enges? Pascheem fainnefeem jau pee laika buhtu ja-aisbehg prohjam. Un kumedinu-nammà? Nu, arri tohs johlus jau deesgan effam redsejuschi un sinnam, ka gohdigs zilweks tur pulkà nedrihst paruahditees, kad sagahjuschi schabdi tahdi brattas, kas tuhlin paschi sawu musihki taifa un kumedinu-taifitaji preezigi, ka weenu paschu dalku pufslidhsigi warr israhdiht un tad mauktees prohjam. Prassfi, woi kahds no teem skattitajeem dsirdejis, kas tur tikka preekschà runnahs? Kur nu! Benku un rungu rihbeschanu, swilposchanu un kleeqschanu, ka auhs ja-aisbabsch zeet, to tee gan dsirdejuschi, un namma-usraugi ohtrà deenà atradduschi fehdeltus apsmehretus un weetahm salausitus. — Salki nu, kad tahdu algu par labbadarrischanu peedsihwo, kahds preeks un patifschana waldischanai warr buht tahdeem zilwekem kahdu preeku noweheht? Un kam par labbu? Neeenam, bet daubseem gan par peedaufschanu un par apgrehziibu. So jau gan labbi sinnadama muhsu waldischana wairs tahdus preekus newehle, kas teescham naw nelahdi preeki, kamehr wehl netruhst tahdu kauschu, kas par gohdu un par kaunu neko nebehdà.

Pehteris. Tà jau gan irr. To jau deesgan redsejam pee teem trim stabbeem, kas ar daschadahm dahwanahm bij iszelti leela platscha widdà. Patte polizeja nespehj nosargah, ka kahpeji zits zittam nenowehele uskahpt, ka grubsch, swaida un gahna us rupjako wihsfi, un zits zittam nenowehele to labbu, to tas warretu fassneegt.

I schaukste. Tà tu redsi, brabliht, ka taggad tee laiki tahdi, ka tahdas gaitu-kauschanahs un wehrschu baddischanahs wairs newehle un usfatta par swehru ammatu ween, kas, lai gan wezzos laikos tikka zeeniti, taggad nekur nederr, tapeh, ka zilweki wairak apgaismoti, zilweka wehrtibu augstaku isturr' par lohpu wehrtibu un tà pareisi!

Pehteris. Aisniba gan, bet, Deewamschehl, kad wehl peenahs tee laiki, kad truhks tahdu zilweku, kam swehra dabba, kas melle swehra preekus un lohpa gohdu! Schinnis laikos mums tahdu wehl dikti dauds, ne tik ween tè pilsehta, bet arri us semmehm. Pat aismalkar tè pee kahda wesuma noskattijohs semneeku jaunelli, kahdus 13 woi 14 gaddus wezzu —

gattawu wehrgu, kam jau no peeres warr redseht, ka tu: sawa laika neso labbu newarr isdabbuht, neds eedabbuht. Tihri kà paschà purrà audsis kohks, kas faules gaismu naw redsejis, kas kà lohpinsh pee filles ar drabbinahm barrohts, smaggà wesumà juhgs un pee wilkschanas ween bruhlehts. Azis gan winnam, bet netizzu, ka tahm us zittu ko patifsees skattitees, ka tik us blohdu un stohpu, fur sawu wehderu pildih. Nusis kam arr, bet netizzu, ka tahs spehj usklaufitees kahdu mahziibu, kas augstakà skannà, bet tik tahdu: „Kur runga! woi tas meega-zuhla wehl naw islihdis no midsema!“ Tahds jau paschàs behrnu-deenàs no saweem rupjeem tumscheem wezzafeem neso labbaku naw dsirdejis un redsejis, un palizzis stumjams un wellams ween, — gattaws rungasbarriba, kà jau tahdi mehds fazzih.

I schaukste. Nelaimè ar tahdeem arri irr saldatos, kad teel nodohiti par rekruscheem. Walstes labpraht tikko tahdus no sawa widdus dabbuht ahtrà, bet ko tad tur lai ar winneem isdarra, fur wajaga dikti redsigu azzu un dsirdigu ausu. Gsmu pats weenu tahdu 8 mehneschus femischli dihdijis us munstera, bet ka netikka ta netikka freets saldat, wajadseja to pehdigi pee kufnas peedallih par malkasun uhdens-nesseju, lai gan bij jauns tehwinsh, kam tahds deenests nemaf nepeekritta.

Pehteris. Mehds jau nu ar sawahm runnahm par dauds tahdu aismaldijuschees no sawas ammataweetas. Ne mehds effam tikumu mahzitaji, ne arri saldati wairs, ko lai pa wolti sawas galwas salauscham par pasawles neleetibu. Wot zittu neso nesessi dsirdejis schinnis deenàs?

I schaukste. Kà nu ne. Sagli atkal labbu tirgu turrejuschi. Pa teem walfareem, kad ta uggunoschana pa pilsehtu bij redsama, no daschahm mahjahm wiffi isgahjuschi un sagli atkal eegahjuschi par fainnefeem. Pee semmes-wahrteem pa grahwi melleja pehj kahda behrna, kas tur effoh eekrittis un noslihdis, un kaudis, wiffu redseht kahrigi buhdami, tur apfahrt fastahjahs beesà strehki. Tas sagteem ihsti pa praham un tee tihrijuschi kabbatas skattitajeem, fur tik ween warrejuschi peetikt. Zittà weetà atkal diwi plehsuschees un kad treschats gabjis tohs schkirt, tad kahweji azzumirkli palikluschi atkal draugi un schlihreju gluschi noplinderejuschi.

Pehteris. Tà, tà! Sagtu zumptei nekad padohma nepeetruhst.

Par mahzitaja Braunschweiggrahmatu: Draugs un beeds katram derrigam darbam.

Ar minneto wirkrastu mahzitajs Braunschweig, zifabri Walmeere, taggad Mibgà, weenu grahmatu lizzis drilleht, par to tè kahdu wahroinu gribbu teit. Kas tas tahds mehrlis, tas Braunschweig lungam preeksch azzihm stabweja, kad scho grahmatu sarakstija? Wifsch semnefeem skaidraku sinu gribb doht par tahm leetahm, ar kurrahm semnefeem jabarbojahs deenu no deenas un stundu no stundas, — par tahm leetahm, is kurrahm semnefeem isaug usturs un maife un nauda. Alminus un semmes; kohlus, truhmus un stahous; lohpus, tabrus, putmus un juwis — wiffus schohs semneela draugs un pasihstamus Braunschweig L. lasitajeem preeksch azzihm skasta un iskaidro.

Ra tabda isflaidroschana semturrin itt waijadfiga, to neweens neeleges. Par prohi: jo labbal semturrin lohpa- un lohpu-barribas dabu un buhscham pasihst, jo labbal winnam isdohfees til labb' ar lohpu aubfinascham la ar peena- un sweesta-trascham. Un ja semturrin semmes dabu un wehrtibu nepasihst, la tab wiasch lai sinu, kas latra semme ja-eesehj?

Tas arri nau nelahds noslehypums, ka muhsu semturreem pee wifscham scham sinascham wehl leels truhfums. Katrs tautas mihtotais tadehl Braunschweig lungam pateils, la ar saweem raksteem labpraht grihb peepalihdscht, lai semmes lohpschana Widsemme us preelshu eet.

Bet rakstijam wehl ohts mehrlis. Wiasch grihb, lai semneeks eepasihstads ar maschinehm un maschines tadehl winnam isflaidro. Daschs warubht fazzis: labda dalka semneekam pee maschinehm? Un tomehr arri semneeks ilgu laitu bes maschinehm wais newarrehs peetilt. Darbaspehhs beenu no deenas paleel dahrgats. Weisohht darbines wairal prasfihhs molfas, ne la darba dewejam labbums zeltees no darba. Tapeh; zittas semmes, ihpaschi Anglija, semturi stipri darbojabs ar maschinehm, tas nau zits nelas, la darbineeku weerneeki. Anglija neween muishneeki strahda ar maschinehm, bet arri rentineeki, tas muhsu leelateem gruntineekem lihds turrami.

Arri pee mums gruntineeki ar laiku apters, la bes maschinehm wais newarr isilt. Weena muishneeks lukkam maschini bij apgahdais. Semneeki ar sawahm pascham azzim maschines labbums zeeedam, apnehmahs, arri sewim lukkam maschini gabdht. Scho sawu apneishchanohs winni tadehl wehl newarrejuschi isdarricht, la wehl leels peedarbs bij ja-aggahda, fur wifsi aptahreji fainineeki ferus warr peeweft.

Katrs rakstijam pateils, la muhsu laudim maschines grihb darriht mihtas.

Apstatisim nu rakstijam grahmata pa gabbaleem. Pilmigs sinnam neweens zilwedarbs nau. Ja nu eedroschinajohs peeminneht un isfazzihst, fur mannas praschanas peh; lahds truhfums rohdschs, tad to daru, stipri tizjedams, la rakstijam mannim to par laumu newems. Pee ta paleeku, la schi grahmata teizama un la latrs preegajees, kas to piezits ar ar sinu lassijis. Katru grahmatas gabbalu sinnam apspreeft newarru. Tad jau mannim ihpatti grahmata buhu jarastia. Rakstijam sawu grahmata dallijis feschas dalkas. No latras dalkas par prohi isnemfim lahds gabbalus.

I dalka wifswairal jaewehro, to rakstijam „par purru klaijum u Wahzsemme“ stahsta. Te arri warr mahzitees, la dascha Wahzsemmes pufse Widsemmei wehl neteel lihds. Gelsch Gms-uppes muhschigee purru klaijumem zilwekem dauds stitalas isfhwojamas ehlas, la pee mums. Un labda beesa wunfiba tur wehl walda! Stohlas nelahdas tur wehl uerohdschs. Stohlmeisterus gan tur at-rohd, bet lahds! Winat par wifsi seemu dabu 5 lihds 8 dahleereem un pa buhdinam aptahrt staiga. — Bet arri schinnis muhschigohs purru klaijumohs zitta labbata buhschana fahst zeltees. Sau is purru klaijumem iszellahs brangi zemati, ar leepahm apstahditi, ar pulku- un salumu dahseem un ar baggateem tihumeem.

II dalka par maschinehm teel stahstihst. Gan ta leelala dalka no scham maschinehm taggad pee mums wehl nau bruhdejama. Bet par to nelas. Par tabdajam maschinehm sinu dabubht tomehr neween patihstams, bet arri lassitajam par labbu mahzibu. Turklah arri japeeminn, la te arri netuhst tahdu maschini, kas jau pee mums pasihstamas un kas Rigā dabujamas. Par prohi: schujama maschine, sweesta maschine, las til ween lahds 8 rublus malka. Arri par brauzamu maschini teel stahstihst, par to dascham lassitajam preels buhs. — Til ween to es buhtu wehlejees, la par lukkamam maschinehm te wairal un plaschal buhtu teitst tizjis. Te ihpaschi arri to waijadseja peeminneht, labda luklama maschine lihds schim Widsemme un Kursemme par to labbato atrasta.

Labba leeta, par maschinehm lassihst. Sau maschine laiks mums drihs flahst buhs. Pasaula nelad neapstahjabs, bet arween us preelshu teft. Arri meh; Widsemmeeki un Kursemmeeki tilfim lihds ranti.

III dalka rakstijam sinu dohd par almineem un semneehm. Te arri teel stahstihst, la nu atkal rohla dabbuta wezzu laiku gudriba, tahds muhrneela laltus fataihst, las pascham wesselus gabdu simtenus, la pee wezzahm pillim warr redseht. Schi gudriba bij suddust un nu atkal useeta. Arri par zementu schi teel stahstihst un la alminus no finillim warr tairht. — Gruntineeku staitis flawehts Deewis! wairojabs deenu no deenas. Gruntineeks nemehds rija dshwoht, bet illa un gohdiga mahja. Bet baltu-mahjas til igi nepastahw la-muhretas mahjas un balti tomehr gabdu no gabda paleel dahrgati. Tadehl gan drohschi warr fazzihst, la ar laiku dauds gruntineeki sewim muhretas ehlas gabdabs. Un tadehl japeezajabs par tabdajam sinnam, itt la par muhrneela salkeem, par zementu u. t. pr.

IV dalka teel stahstihst par lohkeem, truhmeem un stahdeem. Schi lassitais dabu sinahst par tabdeem abolineem azzimsemme, furru salnes ehdamas, furru fulla bruhdejama, furru lappas un seedi der lohpu barribai, la Anglija laudim no faulgr escheem leela naua teel, la Wahzsemme no mihtola farreem un la Anglija no salmeem furjus pinn un daud; nauas peln.

Wifas schahs leetas irr wehra nemmamas. Bet lam zeenigs rakstijais par muhsu Widsemmes lohkeem u. t. pr. til mas runna? Par prohi: la bes abolineem wais newarr peetilt, to latrs sinu. Tadehl lassitaji rakstijam buhtu pateilshchi, ja to buhtu isflaidrojis, lahdi abolini ihpaschi mums Widsemmeekem un Kursemmeekem tee derrigati, la winni lohpojami, labda semme sehjami u. t. pr.

V dalka rakstijam runna par lohpeem, tahrpeem, putneem, siwim. Ihpaschi par to esmu preegajees, la rakstijam te isflaidro, la wifsa Ciropa siwu daudsums paleel malkas. Rakstijam te peeminu zittas semmes, bet es turpretti buhtu wehlejis, lai labbal buhtu usrahohjis: 1. deht la muhsu tehswemme siwu pulks gabdu no gabda paleel malkas un 2. us lahdu wihst scho leetu warretu us labbu greeft, lai siwu pulks atkal wairojabs. Lassitaji scho gabbalu lassidami dohmahs la ahssemme ween siwis masuma eet. Tapeh; winneem jarahda, la ihpaschi pee mums siwu daudsums paleel malkas. Tas teedam buhtu weens leels labbums, ja wifsi Widsemmeeki scho leetu labbi wehra liktu, ihpaschi arri semneeki. Jo waldischanas pawehleschanas un erilteschanas siwu lohpschanas un wairojchanas peh; tad ween to isdarris, ja laudis ar labbu prahtu waldischana pee tabdu erilteschana isdarrischanas palihdschs.

Wehl rakstijam peelta dalka par weenu lohiti waijadfigu un gauschi wehra nemmam leetu runna, prohi par lohpu barribu. Te mums Widsemmes semturreem gan aplam leels truhfums, kad ar zittu semju semturreem lihdsinajamees. Te nu es gan gauschi buhtu wehlejees, la rakstijam no Wahzsemmes schirdamees us Widsemme buhtu nahjis. Ar zitteem wahreem faldoh; es buhtu wehlejees, la rakstijam ne Wahzsemmes bet Widsemmes un Kursemmes lohpu- un lohpu barribas-buhsham mums preelsh azzim buhtu stahdijis. Te derriga weeta buhtu bijust peeminneht, furra; tehswemmes weetas ihpaschi labbi us preelshu eet ar lohpu lohpscham, itt la Lisuma un Baische la lna. Te waijadseja parahdihst 1. to Widsemmeeki un Kursemmeeki lohpu- un lohpu barribas-buhshanas peh; jau panahlschi un 2. lahda wihst un ar lahdeem palihgeem winni to panahlschi. Un te ihpaschi wifsi to waijadseja peeminneht un isflaidroht, kas jainneekam, semneekam, panahlsam un isdarrams.

VI dalka semm wirsraksta: juktu juklam, la wirsraksta weeta mannim labbal patiltu tas wahds: drustas, lassitais sinu dabu, fursh kas wifsehtakais gauschums, prohi Petroleum. Sau stak-lait niht. Tad nu par zittu lehtu gauschumu jagahda, jo tauts gabdu no gabda paleel dahrgats.

Rakstijam sawu grahmata arri ar bildehm puschkojis. „Luttera basnijina Wartburga“ irr weena smalla bilde, kas latrai grahmatai buhtu par gohdu. Wehl te rohdschs 5 maschine bilde: waltneeku usraugs, rinta-sahge, rohlas sehjama maschine un malkas staklama maschine. Grahmata malka 1/2 rubli.

Weisohht wehl peeminu, la scho grahmata ne ween tadehl Mahjas weefa lassitajem ussteizu, la to turru par ittin teizamu, bet arri tadehl, la schi grahmata ta faldoh weens preelshozetats irr peezahm grahmatahm, to Braunschweig t. pee drihsama lics drilleht un las peh; to paschu mehrti dshfees, la schi pirma grahmata. Wifas peezas grahmatas lohpa malkas 1 rub. judr., kas pee Braunschweig t. Rigā, Nikolai-eela, Nr. 31, buhs dabujamas. Jo wairal grihbetaju peetils, jo wairal lappas un bilde rakstijam warrehs pasneegt.

Lai Deens sreehti scho darbu, las semneekam zeltu grihb lihdsinahst un winnam par padohma deweju palilt!

Par sinu.

Preelsh teem Pinu-semmes baddu zeehdameem lauti-neem — la 15ta Nr. lassams — mums no F. A. pee-fuhtiti 3 rubli. Labpraht peenemfim tahdas dahwanas un aiskufhtifim, fur peenahstabs.

Mahjas weefa apg.

Grahmatu sinna.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates (pee Beh-tera basnijas) un winna bohde pee Schaklu-wahrteem Nr. 24 dabujama grahmata ar schahdu wirsrakstu:

Swaigschuu

ieh

debbefš-mahziba

stohlahm par labbu farakstia no G. Dauge.

Malka 40 lap. f.

Sluddinaschanas.

Rihgas pilssehtas weischa waldischana zaur scheem raksteem usajzina tohs, kas gribbetu usnemtees lohpus un firgus gan- nibt us pilssehtas weischa pa to gannamu laiku 1866tā gaddā, ka tee lai 2trā Mai f. g. pehz pntšdeenas pulstien 5. fanahf weischa-mahjā, pee 1ma weischu-dambja, tur sawu masal-prassischanu sinuamu dar- riht; bet papreelsch pee laika lai atnahf pilssehtas kaffes-beedribas nammā, tur dabbubs sinnaht, kas wišs tē wehl wehrā jaleef. 2

Rihgā, 20tā April 1866.

Preelsch Rujenes un ta apgabbala tē sinuamu daru, ka es tē par dolteri esmu nomettees un arri „azzu-slimmibas“ usnemmošs-ahrseht. Azzu-slimneeki arri warr pee mannis peemahjoht. 3

Dr. E. Dabbert,
Apteekera Tietjena mahjā.

Uhtrope.

Lohdes-muischā, Skujenes basnijās draudse, tiks 17tā Mai f. g. 2 kurw- wahgi, 2 lammanas, firgu-sectas, wiffadi kappara, missina un zittadi fainneeziabas rihti, mehbeles, kā: 1 sopa ar 6 krehfleem, daschi galdi un zittas leetas wairakfohli- tajeem pahrdohatas. 3

Ta mahja ar Nr. 57 Ritter-eelā, blakkam Briegera dabrsam, irr no rohkās pahrdohdama. Klatatās sinnas turpat pee fainneeka.

Masa mahja ar falku-dabrsu us Katrinu- dambja, kreisā puffē pee Daugawas, teef pahrdohra. Skaidrakas sinnas turpat pee atraitnes Kilewsky.

 Pahrdaugawā ais Lehger- platscha irr mahja ar plawu, kartuppelū semmi un kohlu-dabrsu pahrdohdama, woi arri iscentejama. Skaidra- kas sinnas pahrdoh to isdohs kurrneel mei- slers Libbert, Jahna-eelā Nr. 1.

Kartuppelū-semme,

70 puhru stabdijums, un masa plawa Altonā teef isrenteta.

Melchior

irr tahds metals, kas isfhattahs tā ihstis fudrabs un arri bruhkeschanā newarr pa- list dšeltens nedš melns; winnam arween paleef sawa wehrtiba, jo mehs nemmam atpalkat wezzas bruhketas leetas par pufs tirgu, ko tabs maksajuschas. Tirgus tahm disti lehts, jo weens duzzis ehdama-lar- rotu maksa 7, 8, 9 un 10 rublūs un tehj- karotes 3, 4 un 5 rublūs par duzzi. Arri daudš zittas leetas no scha metalla, tā naschi, gaffeles, suppes-karotes, tehjkannas, kasskannas u. t. pr. irr dabbujamas pee

Aleksander Lofs un Co.,
Rihgā, kohp-eelā. 2

Grahmatu sinna.

Peo grahmatu lohpmanneem, brahkeem Petrick, Rihgā, latrā brihdi warr ap- stelleht schahdu Wahzu awiffi

Allgemeine illustrierte Zeitung.

(Wiffseem derriga bildaina awise.)
Gaddagahjums eesablahs no 1. Januara. Zkneddelas isnahf 1 nummuris leelā folio bohgenā, ar daudš original (jaunahm) bildehm no teem labbakajeem Wahzu skun- stesmeisterem.

Maksa par gaddagahjumu no 52 num- mureem tiftaj 2 rubl. 45 kop. sudr.

Rahditais: Daschadi derrigi jauni stabfi. — Dshwes apraksti no wehrā-leekameem zilweleem. — Grahmatu sinnas. — Wahzu skunstes un industrijas. — Sinnas par faru- un juhu-gaddijumeem. — Sinnas par to, kas patlaban pasaulē schur, tur gaddijees. Kriminalu- un zitti-gaddijumi. Dabbas un Apukalnu-bildes. — Saim- neezibas sinnas un wehl zittas.

Tohs schinni gadda-zettorkfni jau is- laistus nummurus, tā arri tohs no pehr- naja gadda wehl warr dabbuht pee 1

Brahkeem Petrick,
Rihgā, kohp-eelā 9, Sumorowa-eelā 7,
un Walfā.

Sarkana abbolina, timoti- un sehjama wihku-fehklas pahrdohd 2 skunstes, un andeles-dabrsneeks

H. Goegginger,
Rihgā, kohp-eelā Nr. 5 un
Nikoloi-eelā Nr. 41.

Linu-fehklas, fehklas wihki, un abbolina- un timoti-fehklas preelsch is- fehchanas dabbujamas pee 2

Hugo Groot un Co.,
Marshall-eelā Nr. 6, A. T. Veltis mahjā.

Kursemmes un Kreewu-semmes fehklas no pirmahs sortes, preelsch feh- juma labbi derrigas, warr dabbuht pee 2

Bendtsfeldt,
zuhlu-eelā Nr. 28, Rihgā.

Sehklas wihkus

1 pahrdohd
tais Amerikaneeschu damp-miltu- fudmallu bohdes pee jaunajeem wahrteem un pee zuhlu-wahrteem, rahts-lunga Schaar nammā.

Saweem draugeem un pashstameem tē sinuamu daru, ka arri schinni gaddā esmu dabbujis tabs **ihstenahs Chstreibu Steiermarkas patent-iskaytes** no laufeta tehranda, ar selta raksteem, kas par tahm ihsti derrigahm irr atrastas un no daudš fainneekeem, rentineekeem un ammatneekeem par tahdabm apleezinatas. Tadehl schahs ussteizu wiffseem, kas wehl schah- das iskaytes naw pirkusch, lai arri prohwe un tee paschi tad atraddihš, ka pahrdoh schahm naw zittas labbalas un lehtakas iskaytes.

Johannes Wittschke,
tehrauda-prezu un schaujumu-rihtu bohde,
Kungu-eelā, ta ohtra bohde no Sinder-
eelas stuhra.

Leels grunts-gabbals pee Pehterburgas schoffejas irr weffels jeb arri pa dalkai pahrdohdams. Skaidrakas sinnas leelā Aleksander-eelā Nr. 120. 3

Netahf no Smiltenes, Seltin-muischā, irr weens kroggs ar 15 dahld. leelu semmi us lehtu renti un ta muischas semme us pufs- grandeem dabbujami turpat no krodhsueeka.

Balmars pilssehtā irr weena kohka mahja ar zittahm tur peederrigahm ehlahm un weenu falku-dabrsu pahrdohdama zaur rahtslungu J. Wahrhusen. 1

Steenes-muischā teef no Jurgeem f. g. tabs uhdens-fudmalas us renti isdohatas. Jamel- dabs turpat pee muischas-waldischanas. 2

Labbus fehklas wihkus warr dabbuht pee Kronika, 2
pee Schahlu-wahrteem.

 Wiffseem manneem draugeem un pashstameem Kursemmē zaur scheem raksteem daru sinuamu, ka es no Penigkawa mahjas, ko agral arri par „Balto Aminu“ nosauza, esmu iswilzees un ohtrpufs eelas, tai stubra bohde, ko sauz „Birkstu“ sawu andeli eetaisijis; tur- pat pahrdohdu tā tā lihds schim schli un filkes, un apfohlu lehtu un labbu prezzi doht. Tapat arri jaunu eebraulschanas- weetu tai leelā Tatarin lunga nammā, kas paschā stuhri, esmu usnehmis, (lad us Rihgu brauz, tad pa labbo rohku.) tur wahgusch, stakki un nalts-ruhme us lab- bako wihfi eetaisiti un tur us wahrteem ta schilte ar balto aunu irr peeliska. 3

Karl Ganzkow,
arri sauzams Penigkaus.

Raudas papihrus,

kas labbi rentes nefs, tā:
Znskripziones, Krohna Bankbilletes, Wid- semmes un Kursemmes Pfandbriejes, Tresor- schaines u. t. pr., tā arri tohs jaunohs un wezzohs

usdewes papihrus

(Prämien-Anleihe)
1 tiftlab pehrf tā pahrdohd pehz latra laika wehrtibas sawā lantori Rihgā, kalku- eelā, Londones trakteerl, appakschejā tah- schā 2

C. E. Salzmann.

Rihdš 22. April pee Rihgas atnahfuschā 348 fuggi un 268 struhgas, un aizgahjuschā 55 fuggi.

Atbildeamš redakciebs A. Keitan.

Dritkehš pee Ernst Plates, Rihgā.

No jensures atwehlehts.

Rihgā, 23. April 1866.